

19 straipsnis. PVM tarifai

3. Lengvatinis 9 procentų PVM tarifas taikomas:

4) keleivių vežimo Susisiekimo ministerijos ar jos įgaliotos institucijos arba savivaldybių nustatytais reguliaraus susisiekimo maršrutais paslaugoms, taip pat šiame punkte nurodytų keleivių bagažo vežimo paslaugoms;

Komentaras

1. Lengvatinis 9 proc. PVM tarifas keleivių ir keleivių bagažo vežimui reguliaraus susisiekimo maršrutais yra taikomas nuo 2013 m. sausio 1 dienos. Reguliarieji maršrutai gali būti vykdomi kelių, geležinkelio, oro ir vidaus vandenų transportu (laivais ir keltais).

2. [Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso](#) (Žin., 1996, Nr. 119-2772) 18 straipsnyje nustatyta, kad reguliarūs reisai – reisai, kuriais keleiviai vežami nustatytu dažnumu ir maršrutais, kelionės metu paįmanti ir išleidžiant keleivius tam tikslui nustatytose stotelėse, laikantis iš anksto nustatytų tvarkaraščių ir tarifų. Keleiviai reguliariais reisais vežami autobusais, troleibusais ir maršrutiniais taksi.

Keleiviai vežami reguliariais, specialiais ir užsakomaisiais reisais vietinio (miesto ir priemiestinio), tolimojo ir tarptautinio susisiekimo maršrutais. Transporto saugos administracija, tvirtindama tolimojo susisiekimo maršrutus, ir savivaldybės vykdomoji institucija arba jos įgaliotas viešojo administravimo subjektas, tvirtindami vietinio susisiekimo maršrutus, atsižvelgia į visuomenės interesus, poreikius ir paslaugų patogumą.

3. Vietinio (miesto ar priemiestinio) reguliaraus susisiekimo maršrutai nustatomi, keičiami ir panaikinami atitinkamos savivaldybės institucijos arba jos įgaliotos įstaigos iniciatyva, o tolimojo ir tarptautinio reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutai – Lietuvos transporto saugos administracijos iniciatyva.

4. Reisas – keleivių vežimas nustatytu maršrutu į vieną pusę.

5. Vietinio (miesto) susisiekimo maršrutas – savivaldybės vykdomosios institucijos arba jos įgalioto viešojo administravimo subjekto nustatyta gatvių (kelių) trasa, kuria keleiviai vežami miesto teritorijoje.

6. Vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršrutas – savivaldybės vykdomosios institucijos arba jos įgalioto viešojo administravimo subjekto nustatyta gatvių (kelių) trasa, kuria keleiviai vežami vienos savivaldybės (neįskaitant miestų savivaldybių) teritorijoje. Atskirais atvejais, suderinus su Transporto saugos administracija, maršrutas gali tęstis per dviejų ir daugiau gretimų savivaldybių (neįskaitant miestų savivaldybių) teritorijas. Kai maršrutas tęsiasi per daugiau kaip dviejų savivaldybių (neįskaitant miestų savivaldybių) teritorijas, jo trasa negali būti ilgesnė kaip 50 km.

7. Tolimojo susisiekimo maršrutas – Transporto saugos administracijos nustatyta gatvių ir kelių trasa tarp dviejų ir daugiau Lietuvos Respublikos savivaldybių centrų, esančių bendros ribos neturinčiose savivaldybėse (neįskaitant miestų savivaldybių), ilgesnė kaip 50 km, kuria vežami keleiviai. Vėžėjai turi teisę siūlyti Transporto saugos administracijai nustatyti tolimojo susisiekimo maršrutus ar keisti maršrutų reisų skaičių pagal šio straipsnio 14 dalyje nustatytus reikalavimus.

8. Tarptautinio susisiekimo maršrutas – Transporto saugos administracijos ir užsienio valstybės, kurios teritorijoje numatytas maršrutas, įgaliotos institucijos nustatyta gatvių ir kelių trasa, kertanti valstybės sieną.

9. Keleivių vežimas maršrutiniais taksi – keleivių vežimas autobusais, turinčiais nuo 10 iki 17 sėdimųjų vietų, įskaitant vairuotojo vietą, ir atpažinimo ženklą – plafoną. Maršrutiniais taksi vežama tik sėdimosiose vietose pagal patvirtintus reisų tvarkaraščius savivaldybės vykdomosios institucijos arba jos įgalioto viešojo administravimo subjekto nustatytais vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo maršrutais. Keleiviai paimami ir išleidžiami stotelėse arba kitose pagal pageidavimą vietose, kuriose nedraudžia sustoti Vyriausybės tvirtinamos kelių eismo taisyklės.

104. Keleivis – fizinis asmuo, kuris pagal sutartį arba kitu pagrindu naudojami kelių transporto priemone, bagažas – daiktai, kuriuos keleivis vežasi kelių transporto priemone. ~~Keleivio bilietas – keleivio vežimo sutartį patvirtinantis dokumentas.~~ Keleivio bilietas – dokumentas, kuriuo patvirtinama, kad yra sudaryta keleivių vežimo reguliarium reisu sutartis, arba skaitmeninėje duomenų bazėje saugomas įrašas, kuriuo patvirtinama, kad yra sumokėta už vežimo paslaugą.

Taigi, vežant keleivius reguliaraus susisiekimo maršrutais, keleivio bilietas yra būtinas. Keleivio bagažas į transporto priemonę priimamas ir paskirties punkte išduodamas pateikus bagažo kvitą ar keleivio bilietą.

11. Bagažo vežimo sutartyje vežėjas įsipareigoja nuvežti bagažą į keleivio biliete ar bagažo kvite nurodytą paskirties punktą ir išduoti jį keleiviui ar bagažą perdavusiam asmeniui, o keleivis ar bagažą perdavęs asmuo įsipareigoja sumokėti sutartyje nustatytą užmokestį.

12. Kroviny – daiktai, kurie sudedami į transporto priemonę arba ant transporto priemonės ar jos dalies ir kurie nėra nuolat pritvirtinti prie kelių transporto priemonės, įskaitant krovinių vežimo priemonėse – dėžėse ir kitose pakuotėse, keičiamuosiuose kėbuluose ar ant kelių transporto priemonės uždėtuose konteneriuose – esančius daiktus.

Smulkių siuntų – daiktų arba krovinių, kuriuos juridiniai arba fiziniai asmenys siunčia keleivine kelių transporto priemone vežimo paslauga yra apmokestinama taikant standartinį PVM tarifą.

135. Geležinkelio, oro ir vidaus vandenių transporto rūšių, vykdančių reguliariusius maršrutus, pagrindinių sąvokų, nurodytų šiame komentare 2–4 punktuose, apibrėžimai atitinka minėtų transporto rūšių teisės aktuose naudojamas sąvokas.

146. Keleivių (fizinių asmenų) ir jų bagažo vežimo paslauga, jeigu keleiviai važiuoja kelių transportu reguliariais vietinio (miesto, priemiestinio) ir tolimojo susisiekimo maršrutais, o taip pat tarptautinio susisiekimo maršrutais, kai keleiviai yra įlaipinami ir išlaipinami tarptautinio susisiekimo maršrute nustatytoje stotyse ar stotelėse, esančiose Lietuvos teritorijoje, yra apmokestinama taikant lengvatinį 9 proc. PVM tarifą. Pažymėtina, kad vežti keleivius tarp autobusų stočių ir stotelių Lietuvos Respublikos teritorijoje galima, jeigu tokiam vežimui duotas atitinkamų institucijų leidimas.

Pavyzdys

1 situacija

Autobusas, vykdamas keleivių vežimą tarptautiniu reguliaraus susisiekimo maršrutu, pvz., Vilnius-Ryga (Ryga-Vilnius), veža keleivius, kurie buvo įlaipinti maršrute nustatytoje sustojimo stotelėje, esančioje Lietuvos teritorijoje, ir važiuoja iki paskutinės stotelės Lietuvos teritorijoje.

Ši keleivių ir jų bagažo vežimo paslauga, atsižvelgiant į tai, kad ją suteikė kelių transporto priemonė vykstanti reguliaraus susisiekimo tarptautiniu maršrutu, kurios maršrute numatyti sustojimai Lietuvos teritorijoje, yra apmokestinama taikant lengvatinį 9 proc. PVM tarifą.

2 situacija

Autobusas vykdo keleivių vežimą tarptautiniu reguliaraus susisiekimo maršrutu, pvz., Ryga-Vilnius-Varšuva (Varšuva-Vilnius-Ryga). Tuo atveju, jeigu šiame tarptautinio reguliaraus susisiekimo maršrute yra nustatyta, kad keleiviai gali būti įlaipinti ir išlaipinti sustojimo vietose, esančiose Lietuvos teritorijoje, tai tokia keleivių ir jų bagažo vežimo paslauga, kai tas pats keleivis

įlįpa ir išlįpa Lietuvos Respublikos teritorijoje, apmokestinama taikant lengvatinį 9 proc. PVM tarifą.

3 situacija

Autobusas vykdo keleivių vežimą tarptautiniais reguliaraus susisiekimo maršrutais, pvz., Kaunas-Vilnius-Varšuva (Varšuva-Vilnius-Kaunas).

Kaune buvo įlaipinti keleiviai, kurie važiavo:

- iki Vilniaus;
- iki Lazdijų (maršrute numatytas keleivių įlaipinimas ir išlaipinimas šioje stotelėje)
- iki Varšuvos.

Atsižvelgiant į tai, kad šame tarptautiniu reguliaraus susisiekimo maršrute numatyti sustojimai Vilniaus ir Lazdijų stotyse, tai keleivių, įlipusių Kauno stotyje ir išlipančių šiose stotyse, ir jų багаžo vežimo paslauga apmokestinama taikant lengvatinį 9 proc. PVM tarifą.

Iki Varšuvos važiuojančių keleivių багаžo vežimo paslaugos dalis, proporcingai tenkanti einančiai per Lietuvos teritoriją maršruto daliai, yra apmokestinama taikant 0 proc. PVM tarifą, likusi vežimo paslaugos dalis – ne Lietuvos Respublikos PVM objektas (žr. 45 str. komentarą).

Pavyzdyje pateiktais atvejais, kai kelių transporto priemonė, vykdanči keleivių vežimą tarptautiniais reguliaraus susisiekimo maršrutais, sustojimo vietose Lietuvoje priima iš fizinio asmens (nevykstančio šia transporto priemone), smulkia siuntą ir veža ją į kitą sustojimo vietą, esančią Lietuvoje, tai tokia vežimo paslauga yra apmokestinama taikant standartinį PVM tarifą.

157. Geležinkelio Geležinkelių transportu yra teikiama keleivių, **bagazo** vežimo paslauga Susisiekimo ministerijos nustatytais vietiniais maršrutais (kai traukinys nekerta Lietuvos Respublikos Europos Sąjungos sienos) ir tarptautiniais maršrutais (kai traukinys su visais traukinio vagonais kerta Lietuvos Respublikos sieną kerta mažiausiai vienos Europos Sąjungos valstybės narės sieną, net jeigu traukinys buvo perdarytas, o jo dalys yra skirtingos kilmės ar paskirties, ir kurios pagrindinis tikslas yra vežti keleivius, bagažą tarp geležinkelio stočių, esančių skirtingų valstybių teritorijose), nustatytais tarptautiniuose susitarimuose su kitų šalių geležinkelių administracijomis.

16. Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso (toliau - GTK) 3 straipsnio 23 dalyje nurodyta, kad keleivių, багаžo vežimo vietiniais maršrutais paslauga – keleivių, багаžo vežimo geležinkelių transportu paslauga, kai traukinys nekerta Europos Sąjungos valstybės narės sienos.

17. Keleivių, багаžo vežimo tarptautiniais maršrutais paslauga – keleivių, багаžo vežimo geležinkelių transportu paslauga, kai traukinys su visais traukinio vagonais kerta mažiausiai vienos Europos Sąjungos valstybės narės sieną, net jeigu traukinys buvo perdarytas, o jo dalys yra skirtingos kilmės ar paskirties, ir kurios pagrindinis tikslas yra vežti keleivius, bagažą tarp geležinkelio stočių, esančių skirtingų valstybių teritorijose (GTK 3 straipsnio 22 dalis).

18. Asmuo, įsigydamas kelionės dokumentus (bilietus) traukinio bilietą nustatyta tvarka, sudaro keleivių vežimo sutartį su geležinkelio įmone (vežėju) ir įgyja keleivio teises kelionės dokumentuose (traukinio bilietuose) nurodytu galiojimo laikotarpiu važiuoti juose nurodytu maršrutu visais keleiviniais traukiniais, esančiais tvarkaraščiuose, iki kelionės dokumentuose (bilietuose) nurodytos geležinkelio stoties, nepriklausomai nuo to, kad kelionės metu reikia persėsti iš vieno keleivinio traukinio į kitą.

Atsižvelgiant į tai, apmokestinant PVM keleivių, багаžo vežimo ~~geležinkelio-geležinkelių~~ transportu paslaugas, reikia atsižvelgti į **konkrečius traukinio** keleivio kelionės kelionę ~~maršrutą~~ **vietiniame maršrute arba tarptautiniame maršrute**. Kelionės metu **traukinio** keleivis gali **traukinio** sustojimo vietose (**geležinkelio stotyse ar stotelėse**), o kartais ir privalo, pakeisti traukinį, vykstantį ~~reguliariais tarptautiniais maršrutais~~ **reguliariuoju tarptautiniu maršrutu į traukinį,**

vystantį vietinio susisiekimo traukinį vietiniu maršrutu, tam, kad pasiektų galutinį kelionės punktą, nurodytą kelionės dokumentuose (**traukinio** bilietuose). Tokiais atvejais kelionė **traukiniu vietinio susisiekimo traukiniais vietiniu maršrutu**, nors keleiviai įlaipinami ir išlaipinami sustojimo vietose, esančiose Lietuvos Respublikos teritorijoje, yra tarptautinio **keleivių vežimo** maršruto dalis ir apmokestinama taikant 0 proc. PVM tarifą.

Pavyzdys

1 situacija

Keleivių maršrutas **Traukiniu vykdomas keleivių ir jų bagažo vežimas tarptautiniu susisiekimo maršrutu** Vilnius - Varšuva.

Keleiviai vyksta **traukiniu** į Varšuvą su persėdimais Kauno ir Šeštokų geležinkelio stotyse.

Šiuo atveju, atsižvelgiant **į tai**, kad keleivis važiuoja į Varšuvą, keleivių ir jų bagažo vežimo paslaugos dalis Lietuvoje (Vilnius - valstybės siena su Lenkija) apmokestinama taikant 0 proc. PVM tarifą, o kita vežimo paslaugos dalis – ne PVM objektas Lietuvoje (žr. PVM įstatymo 45 straipsnio komentarą).

198. Susisiekimo ministerijos ar jos įgaliotos institucijos tarptautiniuose susitarimuose su kitų šalių geležinkelių kelių administracijomis gali būti numatyta, kad keleiviai, vykstantys reguliariais tarptautiniais maršrutais, gali būti įlaipinti ir išlaipinti Lietuvos Respublikos teritorijoje esančiose ir jų maršrutuose nustatytose stotyse. **Vadovaujantis GTK 33 straipsnio 3 dalies nuostatomis, geležinkelio įmonėms (vežėjams), vežantiems keleivius tarptautiniais susisiekimo maršrutais, yra suteikta teisė įlaipinti keleivius bet kurioje Lietuvos teritorijoje esančioje traukinio važiavimo maršruto geležinkelio stotyje ir išlaipinti kitoje.**

Taigi, keleivių ir jų bagažo vežimo paslauga, kai keleiviai vežami keleiviniais traukiniais, vykstančiais reguliariais tarptautiniais maršrutais, ir yra įlaipinami ir išlaipinami (keleivio **kelionės maršrutas kelionė** prasideda ir baigiasi Lietuvos Respublikos teritorijoje) šio maršruto geležinkelio stotyse ar stotelėse, esančiose Lietuvos teritorijoje, yra apmokestinama taikant lengvatinį 9 proc. PVM tarifą.

Pavyzdys

Traukinys važiuoja **Traukiniu vykdomas keleivių ir jų bagažo vežimas reguliariuoju tarptautiniu reguliaraus tarptautiniu susisiekimo maršrutu** Krokava - Vilnius - Krokava.

Vilniaus geležinkelio stotyje į traukinį įlipę keleiviai, kurie važiuo:

- iki Mockavos geležinkelio stoties;
- iki Krokavos geležinkelio stoties;
- Kauno geležinkelio stotyje perduodama siunta, kurią reikia nuvežti iki Šiaulių.

1 situacija

Keleivių maršrutas ~~Mockava - Vilnius.~~

~~Mockavos - Vilniaus geležinkelio stotyje įlipę keleiviai - įlipusių keleivių, važiuoja važiuojančių į galutinį maršruto punktą (geležinkelio stotį) - Vilnių iki Mockavos geležinkelio stoties ir jų bagažo vežimo paslauga yra apmokestinama taikant lengvatinį 9 proc. PVM tarifą, neatsižvelgiant į tai, kad traukinys vyko tarptautiniu susisiekimo maršrutu Vilnius - Krokava.~~

~~Apmokestinant keleivių ir jų bagažo vežimo paslaugas yra atsižvelgiama į kiekvieno keleivio maršrutą. Todėl, šiuo atveju, keleivių ir jų bagažo vežimo paslauga yra apmokestinamas taikant lengvatinį 9 proc. PVM tarifą, neatsižvelgiant į tai, kad traukinio maršrutas yra tarptautinis.~~

2 situacija

Keleivių maršrutas ~~Vilnius - Krokava.~~

Vilniaus geležinkelio stotyje įlipę keleiviai važiuoja į galutinį ~~maršruto~~ **tarptautinio susisiekimo** maršruto ~~Krokuva–Vilnius - Krokuva~~ punktą, t. y. **Krokuvos geležinkelio stotį, Krokuva**.

Šiuo atveju keleivių ir jų **bagažo** vežimo paslaugos dalis, proporcinga maršruto **Vilnius - Krokuva** daliai Lietuvoje (Vilnius – valstybės siena su Lenkija), apmokestinama taikant 0 proc. PVM tarifą, o kita keleivių ir jų **bagažo** vežimo paslaugos dalis - ne PVM objektas Lietuvoje (žr. PVM įstatymo 45 straipsnio komentara).

3 situacija

Kauno **geležinkelio** stotyje fizinis asmuo perdavė smulkią siuntą, kurią reikėjo nuvežti į Šiaulius. Atsižvelgiant į tai, kad pats fizinis asmuo nevažiavo minėtu maršrutu, tai toks smulkių siuntų siuntimas traukiniais, važiuojančiais reguliariais vietinio susisiekimo maršrutais ir vykstančiais į siuntos paskirties stotelę Lietuvos Respublikoje, yra apmokestinamas taikant standartinį PVM tarifą.

209. Tuo atveju, kai keleiviai ir keleivių bagažas vežami specialiaisiais (kai vežamos specialios keleivių grupės (darbininkų ir darbovietes ir iš jų, moksleivių ir mokyklas ir iš jų ir pan.), užsakomaisiais (vienkartiniais) (kai iš anksto sudarytos keleivių grupės yra nuvežamos į tam tikrą vietą ir parvežamos į išvykimo vietą arba anksčiau nuvežta keleivių grupė gražinama atgal į išvykimo vietą vėlesniu reisui, arba keleivių grupė nuvežama, o transporto priemonė grįžta tuščia ir pan.), reisais, tokiam vežimui yra taikomas standartinis PVM tarifas.

(19 str. 3 dalies 4 ir 5 punkto komentaras pagal VMI prie FM 2013-05-21 raštą Nr. (32.43-31-2)-RM-3197)).